نگاه بیرون

شجاعت اوباما و استقامت کاسترو

الخلیج

• دیدار «باراک اوباما» رئیس‌جمهوری آمریکا از هاوانا، پایتخت کوبا، نشانه‌ای جدی برای عادی‌سازی تدریجی روابط بین دو کشور آمریکا و کوبا بود؛ رابطه‌ای که از ۶۰ سال پیش تاکنون قطع بوده است. پیروزی انقلابیون کوبا به رهبری «فیدل کاسترو» در به‌دست‌گرفتن قدرت در این کشور خاری در چشم آمریکا به حساب می‌آمد؛ به‌خصوص که دولت برآمده از این انقلاب رابطه تنگاتنگی با رقیب آمریکا، یعنی اتحاد جماهیر شوروی در آن زمان داشت. این خصومت بیش از نیم قرن ادامه پیدا کرد تا اینکه درنهایت باراک اوباما تصمیم گرفت به دشمنی بین کشورش و کوبا پایان داده و به این وسیله راه را برای بهبودی روابط هموار کند.در این مدت هیچ‌یک از رؤسای جمهور آمریکا - باوجود شرایط مساعدی که فراهم بود- چنین شجاعتی را نداشتند و قادر به برداشتن چنین گام مهمی نبودند. این اواخر هاوانا از داخل و خارج شاهد تغییراتی بود؛ زیرا دیگر دوران دوقطبی جنگ سرد بین آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی به پایان رسیده بود. دیگر روسیه به عنوان میراث‌دار شوروی سابق قادر نبود مانع نزدیکی بین واشنگتن و هاوانا شود؛ همچنین نفوذ روسیه دیگر مانند گذشته نبود و تنها به مناطق نزدیک به این کشور محدود می‌شد. کمااینکه شعارهای دوران گذشته که عامل تعیین‌کننده‌ای در جنگ‌افروزی‌های متعدد بین آمریکا و شوروی در نقاط مختلف جهان، ازجمله آمریکای لاتین بود، نیز دیگر رونقی نداشت. کوبا، نیکاراگوئه و برخی کشورهای دیگر، روزگاری به میدان این رقابت‌های شدید تبدیل شده بود.اقدام اوباما در عادی‌سازی روابط با کوبا از پیش برنامه‌ریزی شده بود . دوره دوم ریاست‌جمهوری اوباما در حال اتمام است و او می‌خواست این دوران را با اقدامی مثبت به سرانجام برساند. باراک اوباما درست هشت سال پیش در چنین روزهایی وعده‌های فراوانی داد که به بسیاری از آنها تاکنون عمل نکرده است. یکی از این وعده‌ها پیشبرد روند صلح در خاورمیانه بود؛ به‌نحوی‌که بسیاری امیدوار شدند او با به‌قدرت‌رسیدنش خواهد توانست با طرح‌ها و ابتکارعمل‌های خود به نزاع خونین و تاریخی بین اسرائیل و فلسطینی‌ها تا حدودی پایان دهد. دراین‌میان فلسطینی‌ها بسیار امیدوار بودند که او با فشارآوردن بر اسرائیل خواهد توانست از فشارها و سرکوب‌های اعمال‌شده از سوی اسرائیل علیه ملت فلسطین بکاهد.به‌هرحال، تصمیم اوباما برای آب‌کردن یخ‌ها بین آمریکا و کوبا تقدیرکردنی است. درهمین‌حال باید از پایداری دولت کوبا نیز تقدیر کرد که بیش از نیم قرن در برابر تهدیدهای آمریکا و فشارهای اقتصادی و نظامی این کشور ایستادگی کرد و تسلیم نشد. ما در این دوران شاهد آن بودیم که کوبا توانست روی پای خود بایستد و دستاوردهای بزرگی در زمینه‌های متعدد، به‌خصوص زمینه‌های پزشکی داشته باشد؛ به‌گونه‌ای‌که دستاوردهای پزشکی این کشور زبانزد همگان است. در این دوران، کوبا از متحدان و دوستانش در سخت‌ترین شرایط حمایت کرد و هرگز آنها را رها نکرد؛ همچنین توانست تجربیات ارزشمند خود، به‌ویژه در زمینه پزشکی را در اختیار آنها بگذارد. هم‌اکنون پزشکان کوبایی در اقصی نقاط کشورهای جهانِ سوم، به‌خصوص آفریقا و آسیا حضور دارند؛ یعنی دو قاره‌ای که بارها فیدل کاسترو و پس از او برادرش رائول کاسترو بر کمک به آنها تأکید داشتند.به‌هرحال، آمریکا از لج‌بازی‌های ممتد خود در قبال کشورهای آمریکای لاتین دست برداشت و ملت کوبا نیز در برابر تحریم‌های آمریکا از خود بزرگ‌منشی نشان داد و در نهایت واشنگتن مجبور شد واقعیت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای را بپذیرد. تغییرات حاصله پس از اتمام جنگ سرد نیز به این امر کمک و روند آن را تسریع کرد. ملت کوبا در این سال‌ها ثابت کرد اگر کرامت انسانی خود را ارج بگذارد، سرانجام قادر خواهد بود بر همه لجاجت‌ها و دشمنی‌ها غلبه کند.

خبر

پادشاه عربستان به مصر رفت

• پادشاه عربستان دیروز اولین سفرش به مصر از زمان رسیدن به این سمت را آغاز کرد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری ایلاف، «ملک‌سلمان بن‌عبدالعزیز»، پادشاه عربستان، در سفر خود به مصر با مقامات این کشور دیدار و درباره تحولات منطقه به‌ویژه موضوع سوریه با آنها صحبت خواهد کرد. قرار است در این سفر حدود ۱۲ توافق‌نامه و یادداشت تفاهم در زمینه‌های انرژی، نفت، آموزش، کشاورزی، رسانه، فرهنگ، گردشگری و سرمایه‌گذاری امضا و درباره تحکیم روابط در زمینه‌های مختلف به‌ویژه نظامی و هماهنگی تلاش‌ها برای حفظ امنیت ملی جهان عرب بحث و گفت‌وگو شود. «سامح شکری»، وزیر خارجه مصر، سفر ملک‌سلمان به قاهره را سفر «تاریخی» دانست و گفت: هیچ تردیدی نیست این سفر از هر نظر یک سفر تاریخی است؛ چراکه اولین سفر وی به مصر از زمان برتخت‌نشستن است. همگان منتظر این سفر هستند، چراکه نماد روابط میان دو کشور است. او افزود: در این سفر درباره مسائل موردنظر دو کشور به‌ویژه مسائل مربوط به ثبات و چالش‌های کنونی گفت‌وگو خواهد شد.

رقابت درون‌حزبی انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا فردا در ایالت ویسکانسین برگزار می‌شود

ویسکانسین؛ دروازه نیویورک

عکس: AP

پس از ۱۰ روز وقفه رقابت های درون حزبی انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده فردا در ایالت ویسکانسین از سرگرفته می‌شود و نامزدهای دو طرف در حال آخرین تلاش‌ها برای جلب رأی دهندگان بیشترند؛ انتخاباتی که ناظران و نتایج نظرسنجی‌ها یکصدا بر ناکامی احتمالی پیشتازهای دو حزب صحه می‌گذارند.ویسکانسین تنها ایالتی است که روز پنجم آوریل شاهد برگزاری انتخابات درون‌حزبی خواهد بود و ۴۲ نماینده برای جمهوری‌خواهان و ۹۶ نماینده برای دموکرات‌ها در این ایالت حضور دارند. ویسکانسین احتمالا قطار تندرو دونالد ترامپ را که از ماه ژوئن پیوسته در حال حرکت بوده، دست‌کم برای کوتاه‌مدتی متوقف می‌کند. براساس اکثر نظرسنجی‌ها، تد کروز، نامزد جمهوری‌خواهان و رقیب اصلی دونالد ترامپ، با ۳۸ درصد آرا، ترامپ پیشتاز جمهوری‌خواهان را مغلوب خواهد کرد. ترامپ که در آغاز کمپین‌ها و کارزارهای انتخاباتی همواره با اظهارات عجیب‌وغریب و نژادپرستانه‌اش بسیاری را شگفت‌زده کرده، احتمالا در این ایالت ۳۲ درصد آرا را از آنِ خود می‌کند. با این حساب به نظر می‌رسد جایگاه ترامپ در این ایالت متزلزل است و این ستاره شناخته‌شده تلویزیون آمریکا برای پیشی‌گرفتن از رقیب خود به تکاپو افتاده است. ترامپ روز جمعه با پخش یک آگهی رادیویی یک‌دقیقه‌ای تلویحا به رأی‌دهندگان گفت هرچه درباره مت شنیده‌اید غلط است مگر آن بخشی که درباره بازگرداندن عظمت و بزرگی آمریکاست. او درهمین‌حال از سارا پیلین به عنوان یکی از مردم خوب ویسکانسین یاد کرد تا حمایت بیشتری را جلب کند. با همه اینها حتی اگر ترامپ، در ایالت ویسکانسین از دیگر رقیبان خود در حزب جمهوری‌خواه پیشی نگیرد، به هیچ‌وجه به معنای به‌صدادرآمدن ناقوس مرگ برای مبارزات انتخاباتی او نیست اما می‌تواند روزنه امیدی برای آنهایی باشد که می‌خواهند با هر آنچه در توان دارند، او را متوقف کنند. جان کاسیچ هم سومین نامزد جمهوری‌خواهان است که با وجود اختلاف آرای زیادش با ترامپ و کروز، همچنان از انتخابات درون‌حزبی جمهوری‌خواهان انصراف نداده است.

دموکرات‌ها

رقابت دموکرات‌ها در ویسکانسین به‌مراتب فشرده‌تر و تنگاتنگ‌تر از جمهوری‌خواهان است. عمده نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد برنی سندرز ۴۸.۸درصد آرا را تصاحب خواهد کرد در حالی که درصد آرای هیلاری کلینتون ۴۴.۲درصد است. بااین‌همه روی هم‌رفته شانس سندرز برای پیروزی در این ایالت ۵۷درصد است. بیشتر آرای آفریقایی-آمریکایی‌تبارهای آمریکا به سبد هیلاری کلینتون ریخته می‌شود و کلینتون در جنوب توانست برنی سندرز را از پیشِ‌رو بردارد برای اینکه توانسته بود رأی قابل‌توجهی از سیاهان آمریکایی را به دست آورد. اما براساس گزارش واشنگتن‌پست، تقریبا ۹ نفر از ۱۰ رأی‌دهنده این ایالت سفیدپوست هستند و این مزیتی است برای سناتور ورمونت. حتی در سال ۲۰۰۸ که آمریکا شاهد مشارکت بی‌سابقه آمریکایی‌ها- آفریقایی‌تبارها بود، آرای سیاه‌پوست‌ها در این ایالت فقط هشت درصد بود. قوانین انتخاباتی این ایالت نیز به نفع سندرز است. این ایالت به مردم اجازه می‌دهد تا روز انتخابات برای رأی‌دادن ثبت‌نام کنند، این بدان معناست که کمپین انتخاباتی سندرز می‌تواند تا آخرین لحظات برای جلب آرا تلاش کند، به‌ویژه در دانشگاه‌ها که سندرز تاکنون فعالیت فوق‌العاده‌ای در آنها داشته است. بااین‌همه به باور بسیاری، باخت هیلاری به سندرز بیشتر جنبه نمادین دارد، چراکه در ایالت ویسکانسین هیأت‌های انتخاباتی حزب دموکرات بر حسب نتیجه نهایی به نسبت آرای بین نامزدها تقسیم می‌شود. فعلا خبرها حاکی از افزایش تنش بین هیلاری و سندرز است. بااین‌حال، رقیب سوسیال‌دموکرات هیلاری هنوز فاصله زیادی با او دارد، چراکه هیلاری تا اینجای کار از حمایت هزارو ۲۵۹ هیأت انتخاباتی برخوردار است در حالی که سندرز هزارو ۲۰ هیأت انتخاباتی را از آنِ خود کرده است. علاوه بر این، هیلاری در کنوانسیون حزبی ماه جولای از حمایت ۵۰۰ هیأت انتخاباتی ویژه هم برخوردار خواهد بود. سندرز در سه انتخابات درون‌حزبی اخیر در ایالت‌های آلاسکا، واشنگتن و هاوایی توانست از هیلاری کلینتون پیشی گیرد و از همین‌رو شانس خود را برای نامزدی نهایی دموکرات‌ها افزایش داد. در ایالت آلاسکا، سندرز با کسب ۸۱/۶ درصدی در برابر رأی ۱۸/۴درصدی هیلاری، با اختلاف پیروز شد. در واشنگتن هم او با رأی ۷۲/۲ درصدی، هیلاری را پشت‌سر گذاشت و در هاوایی نیز توانست رأی ۶۹/۸ درصدی را به دست آورد. اما نتیجه انتخابات روز سه‌شنبه هرچه که باشد، می‌تواند تا حدی بازگوکننده شرایط حاکم بر جو انتخاباتی آمریکا در آستانه رقابت حساس ایالت نیویورک باشد که قرار است در نوزدهم ماه میلادی جاری (آوریل) برگزار شود حال آنکه نظرسنجی‌های انجام‌گرفته در نیویورک حاکی از موفقیت احتمالی ترامپ و هیلاری در این ایالت است.

رئیس‌پلیس ویتنام رئیس‌جمهور شد

تران دای کوانگ، رئیس‌پلیس ویتنام، به‌عنوان رئیس‌جمهور این کشور کمونیستی سوگند یاد کرد. کوانگ ۵۹ساله در رأس وزارت امنیت ویتنام بود که به دلیل وضعیت حقوق‌بشر در این کشور از سوی کشورهای غربی بارها مورد انتقاد قرار گرفته است. (بی‌بی‌سی)

همچنان در قدرت

محمدو ایسوفو، رئیس‌جمهوری نیجر، که به‌راحتی در انتخابات پیروز شده بود، برای دومین دوره به‌عنوان رئیس‌جمهور این کشور آفریقایی سوگند یاد کرد. او از زمان روی کارآمدنش دست به مبارزه بی‌سابقه با تروریست‌ها و افراط‌گرایان زده است. (آسوشیتدپرس)

ناروخوردن از اوباما

رابرت گیتس، وزیر دفاع سابق آمریکا، معتقد است «باراک اوباما»، رئیس‌جمهور کشورش، درباره کاهش بودجه پنتاگون به او خیانت کرده است. گیتس گفت: حدس می‌زنم به من نارو زده شده؛ پس از سال‌ها زندگی در واشنگتن، آدم ساده و خامی بودم. (ایسنا)

آذربایجان در قره‌باغ آتش‌بس یک‌جانبه اعلام کرد

«نه» به جنگ

نه مسئولیت نقض آتش‌بس را می‌پذیرند و نه به برقراری آن رضایت می‌دهند. این حکایت دو طرف درگیر در آتش‌افروزی‌های اخیر در منطقه جدایی‌طلب ناگورنو- قره‌باغ است که پس از قریب به ۲۲ سال، بار دیگر موضوع معوق‌مانده حاکمیت ارضی بر مناطق تحت منازعه بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان را به عریان‌ترین شکل از نو زنده کرده است.

وزارت دفاع جمهوری آذربایجان در حالی با انتشار بیانیه‌ای در ساعات اولیه روز گذشته از برپایی آتش‌بسی یک‌جانبه در منطقه ناگورنو- قره‌باغ خبر داده که به نظر می‌رسد شعله‌های اکنون احیاشده آتش بین باکو و ایروان که به گفته مقامات آذربایجان جان دست‌کم ۳۴ سرباز و کودک را در هر دو سوی جبهه گرفته است، برای خاموش‌شدن به چیزی بیش از اقدامات یک‌جانبه و ابتکارات توخالی نیازمند است. در بیانیه وزارت دفاع آذربایجان آمده است ارتش آن کشور در پاسخ به درخواست سازمان‌ها و جوامع بین‌المللی از این پس هرگونه حمله متقابل و واکنشی به تحرکات ارمنستان در مناطق تحت اشغال آن کشور را معلق خواهد کرد.

«واقف دیارگاخلی»، سخنگوی وزارت دفاع آذربایجان همچنین در شرایطی اظهار کرده که تمرکز ارتش از این پس بر تقویت مواضع دفاعی مناطق تازه آزادشده به‌دست نیروهای آن کشور خواهد بود که همین اظهارات مبهم و البته برخی شواهد میدانی از ادامه درگیری‌ها، مانع از پذیرش پیشنهاد آتش‌بس توسط جدایی‌طلبان ارمنی شده است. دیوید بابایان، سخنگوی رئیس‌جمهور جدایی‌طلب قره‌باغ یکی از مقامات این جمهوری خودخوانده است که در گفت‌وگو با آسوشیتدپرس، با ابراز تردید نسبت به وعده آتش‌بس از سوی آذربایجان، مدعی شده هنوز هیچ نشانی از تعلیق درگیری‌های در شمال و جنوب شرقی منطقه مشاهده نشده است؛ ادعایی که در ساعات پایانی روز گذشته به شدت از سوی وزارت دفاع آذربایجان رد شده است.

بنا بر آخرین بیانیه وزارت دفاع جمهوری خودخوانده ناگورنو-قره‌باغ، نیروهای ارمنی موفق شده‌اند روز گذشته و درست ساعاتی پس از آنکه مواضعشان هدف موشک‌ها و خمپاره‌های آذربایجان قرار گرفته بود، در پاتکی گسترده کنترل برخی مناطق استراتژیک از دست‌رفته در نزدیکی خطوط مرزی، از جمله روستای تالش را به‌دست گیرند. پیش‌تر این طرف آذربایجانی بود که ضمن متهم‌کردن نیروهای ارمنی به بمباران مناطق غیرنظامی، مدعی شده بود جدایی‌طلبان قره‌باغ با سوءاستفاده از پایبندی باکو به توافق آتش‌بس اولیه، به منظور بازپس‌گیری مناطق آزادشده، نیروهای بیشتری به مناطق تحت منازعه اعزام کرده و با شدت‌بخشی به تحرکات نظامی خود، آن‌هم در مناطقی غیرنظامی که به گفته طرف آذری تقریبا واجد هیچ‌گونه ارزش نظامی نیست، ارتش آذربایجان را ناگزیر از انجام عملیات تلافی‌جویانه در شامگاه روز شنبه کرده است؛ عملیاتی که به اذعان وزارت دفاع آذربایجان، منجر به تخریب بیش از ۱۰ نفربر و کشته‌شدن نزدیک به ۱۸ سرباز ارمنی شده است. آن‌طور که پیداست، توافق اولیه آتش‌بس که از روز شنبه و ساعت ۱۹ به وقت محلی با وساطت روسیه مورد پذیرش آذربایجان قرار گرفته بود، از همان ابتدا مورد تردید جدایی‌طلبان قره‌باغ قرار گرفته بود.

این در حالی است که اگر جدایی‌طلبان قره‌باغ روی خوش چندانی به ابتکار عمل کرملین، این حامی سنتی خود در لزوم از سرگیری آتش‌بس نشان نداده‌اند، ترکیه حتی پس از اعلام آتش‌بس یک‌سویه از سوی آذربایجان نیز هنوز از اعلام پشتیبانی سرسختانه خود از باکو عقب ننشسته است. «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهوری ترکیه روز گذشته ضمن آرزوی پیروزی با کمترین تلفات برای برادران آذربایجانی خود، وعده داده آنکارا تا انتهای راه از کشور دوست و متحد خود حمایت خواهد کرد. ریشه منازعات دو کشور در قفقاز جنوبی به سال ۱۹۸۸ و زمانی بازمی‌گردد که قره‌باغ سه سال پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، به طور رسمی خواستار جدایی از جمهوری سوسیالیستی شورایی آذربایجان شد. در پی جنگ خانمان‌سوز و متعاقب آن بود که نیروهای مسلح ارمنی در سال ۱۹۹۲ بیش از یک‌پنجم خاک آذربایجان، از جمله منطقه ناگورنو-قره‌باغ و هفت منطقه مجاور آن را به تصرف خود درآوردند. از آن پس، امضای توافق آتش‌بس در سال ۱۹۹۴ و تلاش‌های مستمر روسیه، فرانسه، ایالات‌متحده و شورای امنیت و همکاری اروپایی نیز نتوانسته است آتش نهفته در این منطقه را به کلی خاموش کند.

در قفقاز تفنگ‌ها غلاف می‌شوند

اردشیر زارعی‌قنواتی: تنش و درگیری‌های مرزی تازه بین جمهوری ارمنستان و آذربایجان در خطوط مرزی منطقه خودمختار «ناگورنو - قره‌باغ» از شنبه‌شب، دوم آوریل، رژیم آتش‌بس ۱۹۹۴ را نقض کرد. هر دو طرف با طرح اتهامات یک‌طرفه، دیگری را مسبب نقض آتش‌بس و قرارداد «مینسک» دانسته‌اند. اصولا در چنین مناطقی، ازجمله قره‌باغ کوهستانی که همیشه کانون بحران و منطقه اختلاف‌برانگیز بوده، هرگز صلح، به طور کامل تثبیت نشده و این مناطق وضعیت ژلاتینی دارند و به‌لحاظ سیاسی - حقوقی فاقد هویت مستقل هستند، درنتیجه یک رابطه عینی بین صلح سرد و جنگ در آنها شکل می‌گیرد که هر لحظه امکان برهم‌خوردن آن، وجود خواهد داشت. با توجه به نفوذ روسیه و غرب در رهبران دو کشور آذربایجان و ارمنستان، همچنان که قبلا در توافقات قرارداد مینسک با میانجیگری مسکو، پاریس و واشنگتن انجام شد، بدون‌تردید این بار نیز بازیگران بزرگ بیرونی با دخالت خود، رعایت مفاد توافق مینسک را بر هر دو طرف تحمیل خواهند کرد. از طرف دیگر حساسیت‌های امنیتی در خاورمیانه و منطقه قفقاز به دلیل حضور فعال تروریسم بنیادگرایی که از شرق تا غرب را امروز برآشفته کرده است، هرگز اجازه تحرکات آنارشیک و بی‌ثبات‌کننده در این منطقه را به رهبران محلی به هر بهانه نخواهد داد.

فروپاشی شوروی در ابتدای دهه ۹۰ میلادی یک موج بزرگ استقلال‌طلبی و «گریز از مرکز» را موجب شد که ابتدا جمهوری‌های جماهیری را از هم جدا کرد و در مرحله بعد به دلیل اختلاط و درهم‌تنیدگی‌های قومی - مذهبی در بین هرکدام از این جمهوری‌ها، مناطق غیرهمسو با مرکز را در موقعیت کسب خودمختاری و تجزیه قرار داد. نمونه‌های مشابه قره‌باغ کوهستانی را اکنون می‌توان در منطقه «دنباس» و «کریمه» اوکراین، جمهوری «چچن» در روسیه، مناطق «آبخازیا» و «اوستیای جنوبی» در گرجستان، «تالش» در آذربایجان و بسیاری دیگر از مناطق تحت حاکمیت شوروی سابق دید.

این مناطق همواره کانون بحران بوده‌اند و در طول چند دهه اخیر بارها اختلافات بین این مناطق و حکومت‌های مرکزی موجب درگیری‌های پراکنده نظامی و برهم‌خوردن ثبات امنیتی شده که تا به امروز به واسطه هژمونی مسکو به‌عنوان بازیگر عمده در این حوزه‌های نفوذ (البته به غیر از مورد اوکراین) تا حدود زیادی کنترل شده است. اختلافات بین ایروان و باکو از سال ۱۹۸۸ حول وضعیت حقوقی ناگورنو - قره‌باغ که منجر به یک جنگ شش‌ساله با بیش از ۳۰ هزار نفر تلفات انسانی شد، بالاخره با وساطت گروه مینسک در سال ۱۹۹۴ به یک آتش‌بس ختم شد که وضعیت «دوفاکتوی» قره‌باغ را در پیوند با ارمنستان تا حدودی به رسمیت شناخت؛ هرچند که همواره جمهوری آذربایجان نسبت به ادعای خودمختاری و جدایی این منطقه به‌شدت عکس‌العمل نشان داده و آن را بخش اشغالی از خاک خود توسط ارمنستان مطرح می‌کند؛ اما به دلیل حمایت یکپارچه مردم این منطقه نسبت به ادعای استقلال و همچنین واقعیت یک فروپاشی بزرگ (شوروی) که در درون خود توجیه‌گر فروپاشی کوچک در چنین مناطقی به دلیل حمایت مردمی و تضاد اساسی با دولت‌های مرکزی کشورهای تازه‌استقلال‌یافته وجود دارد، نظام حقوق بین‌الملل به دلیل وجود شرایط عینی در این مناطق فاقد حکم قاطع بوده و معمولا با تسامح برخورد می‌کند.

درگیرهای مرزی خون‌بار در منطقه قره‌باغ کوهستانی بین این دو کشور حوزه قفقاز در شرایطی رخ داده است که هر دو کشور یا به لحاظ امنیتی یا اقتصادی به‌شدت زیر فشار قرار گرفته‌اند که همین موضوع امکان عامدانه‌بودن تحرکات اخیر را افزایش می‌دهد. از یک طرف با سقوط قیمت نفت در بازارهای جهانی و وابستگی شدید بودجه آذربایجان به ارز حاصل از فروش نفت هم‌اکنون این کشور تک‌محصولی به‌شدت زیر فشار اقتصادی قرار گرفته و دامنه نارضایتی از «الهام علی‌اف»، رئیس‌جمهوری افزایش یافته است. از طرف دیگر در نوامبر سال گذشته دولت ارمنستان یک شبکه خراب‌کاری را به دام انداخت که قصد کودتای نظامی علیه رئیس‌جمهوری قانونی کشور را داشتند و در رأس آن «آرتور واردانیان»، معاون اول اداره تحقیقات سازمان امنیت کشور قرار داشت و از همان ابتدا ایروان انگشت اتهام را به سوی باکو به‌عنوان حامی این جریان نشانه رفت؛ به‌همین‌دلیل موقعیت تا حدودی متزلزل دولت‌های مرکزی در آذربایجان و ارمنستان راه را برای تشدید تنش در حوزه سیاست خارجی باز کرده است تا با تحریک احساسات ناسیونالیستی ترک‌ها و ارامنه، یک نوع بیمه‌کردن رژیم‌های داخلی را تأمین کنند. حساسیت درگیری‌های شنبه‌شب، رهبران جهانی را به‌شدت نگران کرده است. قبل از همه روسیه به‌عنوان برادر بزرگ و رهبر کشوری که هر دو کشور دیگر را بخشی از حوزه نفوذ خود می‌داند، نسبت به این حوادث تلخ عکس‌العمل نشان داد. «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهوری روسیه، با دعوت از دو طرف به خویشتن‌داری از آنان خواست تا به مفاد توافق مینسک پایبند بمانند. هم‌زمان «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه و «سرگی شویگو»، وزیر دفاع روسیه در تماس با همتایان خود در ایروان و باکو یک پل ارتباط سیاسی - نظامی را بین دو کشور ایجاد کردند تا منازعه از کنترل خارج نشود. پس از روس‌ها، گروه مینسک، واشنگتن، آلمان و ایران نیز به صورت رسمی از دو طرف دعوت به رعایت خویشتن‌داری کردند و خواهان یافتن راه‌حل سیاسی برای برون رفت از اختلافات شدند؛ ولی آنچه بیش از هر موردی برای کاهش تنش و کنترل اوضاع هم‌اکنون مهم و تعیین‌کننده است، نقش مسکو است که با هر دو کشور روابط تنگاتنگی داشته و باکو - ایروان را تحت عناوین مختلف در اتحادیه‌های منطقه‌ای یا پیمان‌های دوجانبه نظامی - اقتصادی زیر نفوذ دارد. چنانچه از تنش اخیر بین آذربایجان و ارمنستان در ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی، توسط قدرت‌های بزرگ بیرونی سوءاستفاده نشود و با آن به‌عنوان یک برگ ژئوپلیتیک در قمار بزرگ نظام جهانی بازی نشود، بدون‌تردید این تنش به‌راحتی با فشار روسیه و میانجیگری گروه مینسک تحت کنترل در خواهد آمد.

رویداد

بازگشایی فرودگاه بروکسل با ۳ پرواز

• فرودگاه بروکسل روز گذشته با سه پرواز سمبولیک و بازرسی‌های امنیتی شدیدتر برای مسافران بازگشایی شد؛ اقدامی که بیانگر دوران جدیدی برای سفرهای هوایی در بلژیک پس از حملات انتحاری داعش است. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری فرانسه، فرودگاه بروکسل از ۲۲ مارس سال جاری میلادی به دنبال انفجار دو عامل انتحاری در سالن ترانزیت و انفجار دیگری در یکی از ایستگاه‌های مترو در پایتخت بلژیک، بسته شد. «آرنود فیست»، مدیر اجرائی فرودگاه بروکسل، روز شنبه گفت: ازسرگیری جزئی خدمات با سه پرواز مسافربری سمبولیک به فارو، آتن و تورین آغاز می‌شود. این پروازها نخستین نشانه‌های امیدوارکننده درباره فرودگاهی است که پس از یک حمله بزدلانه مجدد سرپا شده است.

چین، رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان‌ملل

• چین با عهده‌دارشدن ریاست دوره‌ای شورای امنیت سازمان‌ملل، برنامه‌های این دوره را اعلام کرد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رادیو آلمان، «لیو جیه یی»، نماینده دائم چین در سازمان‌ملل، با اعلام خبر ریاست دوره‌ای کشورش بر شورای امنیت سازمان‌ملل، اظهار کرد: در ماه آوریل سه جلسه عمومی در این شورا درباره مسئله فلسطین-اسرائیل، پیشنهاد چین درباره برگزاری جلسه عمومی ضدتروریسم و جلسه پیشنهادی چین، آنگولا و سنگال درباره مبارزه با دزدان دریایی برگزار می‌شود. او افزود: حدود ۳۰ جلسه در این شورا درباره مسائل مختلفی ازجمله سوریه، یمن، خاورمیانه، سودان جنوبی، مالی و منطقه غرب صحرای آفریقا و جمهوری آفریقای مرکزی برگزار خواهد شد.

اپوزیسیون ایتالیا به دنبال سرنگون‌کردن دولت رنتزی

• احزاب اپوزیسیون اصلی ایتالیا در پی مطرح‌شدن یک مناقشه فساد علیه دولت این کشور که سبب استعفای یکی از وزیران شد، به‌دنبال سرنگون‌کردن این دولت با مطرح‌کردن طرح رأی عدم اعتماد در پارلمان هستند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، حزب راست میانه «فورزا» ایتالیا به رهبری «سیلویو برلوسکنی»، نخست‌وزیر سابق این کشور، به‌تازگی با حزب ضد مهاجرت «لیگ شمالی» متحد شده تا طرح رأی عدم اعتماد به دولت «ماتئو رنتزی»، نخست‌وزیر ایتالیا، را هم در مجلس علیا و هم در مجلس سفلی پارلمان این کشور مطرح کند. همچنین براساس گزارش رسانه‌ها، جنبش مخالف موسوم به «پنج‌ستاره» نیز که تحت رهبری «بپه گریلو» قرار دارد در حال آماده‌کردن طرح رأی عدم اعتماد خودش است.

افشای طرح «سیا» برای براندازی «اسد»

• مقام‌های فعلی و سابق آمریکا گفتند سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) در سال ۲۰۱۲ جزئیات طرح مخفیانه عملیاتی برای عزل «بشار اسد» از ریاست‌جمهوری سوریه را ارائه کرده که «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری این کشور، از تأیید آن امتناع کرده است. به گزارش ایسنا، اظهارات این مقام‌های آمریکایی در مصاحبه با شبکه «ان‌بی‌سی نیوز» منتشر شد. بنا به گفته این مقامات، طرح «دیوید پترائوس»، رئیس وقت سیا، برای آموزش و تسلیح مخفیانه شورشیان سوری در سال ۲۰۱۲ که هدفش تحت فشارگذاشتن بشار اسد بود، مدت‌هاست افشا شده اما قرار است کتابی از سوی یک عامل سابق سیا منتشر شود که جزئیات بیشتری را فاش می‌کند. براساس متن این کتاب، فاش می‌شود مقام‌های ارشد سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا طرحی چندمرحله‌ای را برای عزل بشار اسد سازماندهی می‌کردند.

دیدار کری با وزرای شورای همکاری خلیج‌فارس

• دبیرکل شورای همکاری خلیج‌فارس از نشست روز پنجشنبه وزیران خارجه کشورهای عضو این شورا با وزیر خارجه آمریکا در بحرین خبر داد. این نشست برای فراهم‌آوردن مقدمات نشست «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری این کشور، با رهبران کشورهای مذکور برگزار می‌شود. نشست سران شورای همکاری خلیج‌فارس ۲۱ آوریل در شهر ریاض تشکیل خواهد شد و قرار است باراک اوباما نیز در آن شرکت کند. پیش‌تر رهبران کشورهای عرب حوزه خلیج‌فارس برای دیدار با اوباما به آمریکا رفته بودند و این نشست درواقع دیدار تکمیلی نشست واشنگتن است.

برگزاری همه‌پرسی درباره عضویت اوکراین در اتحادیه اروپا

• رئیس‌جمهوری اوکراین ابراز اطمینان کرد رأی‌دهندگان هلندی در چند روز آتی علیه توافق همکاری کی‌یف با اتحادیه اروپا رأی نخواهند داد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری ولد بولتن، قرار است هلند روز چهارشنبه درباره توافقی که اوکراین را در مسیری به سوی عضویت نهایی‌اش در اتحادیه اروپا قرار می‌دهد، رفراندومی برگزار کند. این رفراندوم از نظر هلندی‌ها فرصتی است برای ابراز نگرانی‌های گسترده‌تر درباره پروژه اروپا، اما این مسئله می‌تواند پیامدهای ژئوپلیتیکی عمیقی داشته باشد.